INTERNATIONAL JOURNAL OF INDIAN LANGUAGE RESEARCH STUDIES (IJILRS)
(Open Access, Double-Blind Peer Reviewed Journal)
ISSN Online: ISSN Print:
EDUSCHOOL ACADEMIC RESEARCH & PUBLISHERS

കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും യുവാക്കളുടെ നഗരാഭിമുഖ്യവും- ഒരു സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക വിശകലനം

Ancy K.P

J M Assumption Higher Secondary School, Varandarappilly, Thrissur, India.

Article information
Received:9th September 2025
Received in revised form:10th October 2025
Accepted:11th November 2025
Available online:25th December 2025
Volume:1
Issue:2
DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.18205660

Abstract

This study analyzes the profound transformations that have taken place in Kerala's agricultural sector over the past three decades and the resulting trend of youth migration toward urban areas. The continuous decline in the extent of agricultural land, the conversion of cultivable land into fallow land, the lack of profitability in agricultural income, and the reduction in the agricultural labor force are the major components of Kerala's agrarian crisis. In the financial year 2023–24, agriculture and allied sectors contributed only 8.3 percent to Kerala's Gross State Value Added. According to the Kerala Migration Survey 2023, approximately 0.5 million people have migrated from the state to other states, with the majority belonging to the younger generation. Karnataka, Tamil Nadu, and Maharashtra are the primary destination states. Based on government statistics, Kerala Migration Survey data, and academic research studies, this paper examines the interrelationship between the agrarian crisis and youth migration.

സാരാംശം

കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിൽ കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് പതിറ്റാണ്ടുകളായി സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള സമൂലമായ പരിവർത്തനങ്ങളും അതിന്റെ പരിണിത ഫലമായി യുവാക്കളുടെ നഗരാഭിമുഖമായ കുടിയേറ്റ പ്രവണതയും ഈ പഠനം വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. കാർഷിക ഭൂമിയുടെ അളവിൽ തുടർച്ചയായ കുറവ്, കൃഷിയോഗ്യമായ ഭൂമിയുടെ തരിശുവൽക്കരണം, കാർഷിക വരുമാനത്തിന്റെ ലാഭകരതയില്ലായ്മ, കാർഷിക തൊഴിൽ ശക്തിയുടെ കുറവ് എന്നിവ കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയുടെ പ്രധാന ഘടകങ്ങളാണ്. 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ മൊത്തം സംസ്ഥാന മൂല്യവർധനയിൽ കാർഷികവും അനുബന്ധ മേഖലകളും വെറും 8.3 ശതമാനം മാത്രമാണ് സംഭാവന ചെയ്യുന്നത്. കേരള മൈഗ്രേഷൻ സർവ്വേ 2023 അനുസരിച്ച്, ഏകദേശം 0.5 ദശലക്ഷം ആളുകൾ സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് കുടിയേറിയിട്ടുണ്ട്, അതിൽ ഭൂരിപക്ഷവും യുവ തലമുറയാണ്. കർണാടക, തമിഴ്നാട്, മഹാരാഷ്ട്ര എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളാണ് പ്രധാന ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങൾ. ഈ പഠനം സർക്കാർ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ, കേരള മൈഗ്രേഷൻ സർവേ ഡാറ്റ, അക്കാദമിക് ഗവേഷണ പ്രബന്ധങ്ങൾ എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും യുവാക്കളുടെ കുടിയേറ്റവും തമ്മിലുള്ള പരസ്പരബന്ധം വിശകലനം ചെയ്യുന്നു.

പ്രധാന വാക്കുകൾ:- കേരളം, കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖല, കാർഷിക പ്രതിസന്ധി, നഗരവൽക്കരണം, വിദ്യാർത്ഥി കുടിയേറ്റം

1. ആമുഖം

കേരളം ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന സാക്ഷരത നിരക്കും മാനവ വികസന സൂചികകളും ഉള്ള സംസ്ഥാനമാണെങ്കിലും, കാർഷിക മേഖലയിൽ ഗുരുതരമായ പ്രതിസന്ധിയാണ് നേരിടുന്നത്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപകുതിവരെ കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയുടെ നട്ടെല്ലായിരുന്ന കാർഷിക മേഖല, ഇന്ന് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ വെറും 8.3 ശതമാനം മാത്രമേ സംഭാവന ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക അവലോകനം 2024 പ്രകാരം, 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കേരളത്തിലെ കാർഷികവും അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളും 4.7 ശതമാനം വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും, ദീർഘകാല പ്രവണത ആശങ്കാജനകമാണ്.[1] ഇതേ സമയം, കേരളത്തിലെ യുവതലമുറ മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിലവസരങ്ങൾക്കായി നഗരങ്ങളിലേക്കും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും കുടിയേറുന്ന പ്രവണത തുടരുകയാണ്.

കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും യുവാക്കളുടെ കുടിയേറ്റവും തമ്മിൽ അഭേദ്യമായ ബന്ധമുണ്ട്. കൃഷിയിലെ ലാഭക്ഷമത കുറയുന്നത്, കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ കുറവ്, ഉയർന്ന വേതനം, ഭൂമിയുടെ വിഘടനം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം എന്നിവയെല്ലാം യുവാക്കളെ കൃഷിയിൽ നിന്ന് അകറ്റുന്നു. അതേസമയം, യുവാക്കളുടെ കുടിയേറ്റം കാർഷിക മേഖലയുടെ പ്രതിസന്ധി കൂടുതൽ രൂക്ഷമാക്കുന്നു.

1.1. ഗവേഷണ ചോദ്യം

കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയുടെ സ്വഭാവവും അളവും എന്താണ്, അത് യുവാക്കളുടെ നഗരാഭിമുഖമായ കുടിയേറ്റത്തിന് എത്രത്തോളം സംഭാവന നൽകുന്നു, ഈ പ്രക്രിയകൾ തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്?

1.2. പഠനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം

ഈ പഠനം നയരൂപകർത്താക്കൾക്കും കാർഷിക ആസൂത്രകർക്കും പ്രധാനപ്പെട്ട ഉൾക്കാഴ്ചകൾ നൽകുന്നു. കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും യുവാക്കളെ കൃഷിയിൽ തുടരാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ട നയങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താൻ ഈ വിശകലനം സഹായിക്കും.

2. സൈദ്ധാന്തിക ചട്ടക്കൂട്

ഈ പഠനം പുഷ്-പുൾ മൈഗ്രേഷൻ സിദ്ധാന്തം (Push-Pull Migration Theory) അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. എവറെറ്റ് ലീ (Everett S. Lee, 1966) വികസിപ്പിച്ച ഈ സിദ്ധാന്തം അനുസരിച്ച്, കുടിയേറ്റം സംഭവിക്കുന്നത് ഉത്ഭവസ്ഥാനത്തെ 'പുഷ്' ഘടകങ്ങളും (തള്ളുന്ന ഘടകങ്ങൾ) ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്തെ 'പുൾ' ഘടകങ്ങളും (വലിക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ) ചേർന്നാണ്.

2.1. പുഷ് ഘടകങ്ങൾ (ഗ്രാമീണ കേരളം)

- കാർഷിക ലാഭക്ഷമതയുടെ കുറവ്
- കാർഷിക തൊഴിൽ സാധ്യതകളുടെ അഭാവം
- ചെറുകിട, വിഘടിത ഭൂമിയുടമസ്ഥത
- കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളും

2.2. പുൾ ഘടകങ്ങൾ (നഗര പ്രദേശങ്ങൾ)

- മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിലവസരങ്ങൾ സേവന മേഖലയിൽ
- ഉയർന്ന വരുമാനം
- നല്ല വിദ്യാഭ്യാസ സൗകര്യങ്ങൾ
- ആധുനിക ജീവിത രീതി

3. കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധി: ഒരു വിശകലനം

3.1. കാർഷിക ഭൂമിയുടെ തുടർച്ചയായ കുറവ്

കേരളത്തിലെ ആകെ കൃഷിയോഗ്യമായ ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി കഴിഞ്ഞ രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടുകളായി തുടർച്ചയായി കുറഞ്ഞുവരുന്നു. 2000-ൽ 30 ലക്ഷം ഹെക്ടർ ആയിരുന്ന ആകെ കൃഷിയോഗ്യമായ ഭൂമി 2016-17 ആയപ്പോഴേക്കും 25.84 ലക്ഷം ഹെക്ടറായി കുറഞ്ഞു.[2] കാർഷിക സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ അനുസരിച്ച്, 2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ആകെ കൃഷിയോഗ്യമായ ഭൂമി 25.36 ലക്ഷം ഹെക്ടറും (മൊത്തം ഭൂവിസ്തൃതിയുടെ 65.3 ശതമാനം) അറ്റ കൃഷിയിടം 19.7 ലക്ഷം ഹെക്ടറും (50.8 ശതമാനം) ആയിരുന്നു.[3]

ഈ കുറവിന് നിരവധി കാരണങ്ങളുണ്ട്. കാർഷികേതര ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഭൂമി പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നത് പ്രധാന കാരണമാണ്. നഗരവൽക്കരണം, വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ, റോഡുകൾ, വീടുകൾ എന്നിവയ്ക്കായി കാർഷിക ഭൂമി ഉപയോഗിക്കുന്നത് വർധിച്ചുവരുന്നു. മാത്രമല്ല, കൃഷിയുടെ ലാഭക്ഷമതയില്ലായ്മ കാരണം നിരവധി കർഷകർ തങ്ങളുടെ ഭൂമി തരിശായി കിടക്കാൻ അനുവദിക്കുന്നു.

3.2. കൃഷിയുടെ രീതിയിലെ മാറ്റം

കേരളത്തിലെ കാർഷിക രംഗത്ത് ഭക്ഷ്യവിളകളിൽ നിന്ന് പണ വിളകളിലേക്ക് ശ്രദ്ധേയമായ മാറ്റം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നെല്ല് കൃഷിയുടെ വിസ്തൃതി 1970-71 ൽ അറ്റ കൃഷിയിടത്തിന്റെ 40.28 ശതമാനം ആയിരുന്നത് 2016-17 ആയപ്പോഴേക്കും 8.50 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു.[4] അതേസമയം, റബ്ബർ കൃഷിയുടെ വിസ്തൃതി 8.25 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 27.34 ശതമാനമായും തെങ്ങ് 33.12 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 38.77 ശതമാനമായും വർധിച്ചു.

ഈ മാറ്റത്തിന് കാരണം പണ വിളകളുടെ ഉയർന്ന വരുമാനവും കുറഞ്ഞ തൊഴിൽ ആവശ്യകതയുമാണ്. വാർഷിക വിളകളായ നെല്ലിനേക്കാൾ ബഹുവർഷ വിളകൾ ആയ തെങ്ങും റബ്ബറും കുറഞ്ഞ തൊഴിലാളികൾ കൊണ്ട് കൃഷി ചെയ്യാൻ കഴിയും. വർധിച്ച വേതന നിരക്കിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ, കർഷകർ തൊഴിൽ-തീവ്രതകുറഞ്ഞ വിളകളിലേക്ക് മാറുന്നു.

3.3. കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ കുറവ്

കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിൽ ഗുരുതരമായ തൊഴിലാളി ക്ഷാമം നേരിടുന്നു. സെൻസസ് കണക്കുകൾ അനുസരിച്ച്, കേരളത്തിലെ കർഷകരുടെ ശതമാനം 1971 ൽ 17.80 ശതമാനം ആയിരുന്നത് 2011 ആയപ്പോഴേക്കും 5.77 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. അതുപോലെ, കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെ ശതമാനം 1971 ൽ 30.70 ശതമാനം ആയിരുന്നത് 2011 ആയപ്പോഴേക്കും 11 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു.[5]

അതേസമയം, കാർഷികേതര മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളുടെ ശതമാനം 1971 ൽ 47.2 ശതമാനം ആയിരുന്നത് 2011 ആയപ്പോഴേക്കും 80.5 ശതമാനമായി വർധിച്ചു. ഇത് കേരളത്തിലെ തൊഴിൽ ശക്തിയുടെ ഘടനയിലെ സമൂലമായ മാറ്റത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

3.4. കാർഷിക ലാഭക്ഷമതയുടെ കുറവ്

കൃഷിയുടെ ലാഭക്ഷമത കുറയുന്നത് കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയുടെ കേന്ദ്രബിന്ദുവാണ്. ഉയർന്ന ഉൽപ്പാദനച്ചെലവ്, കുറഞ്ഞ വില, ഉൽപാദനക്ഷമത കുറവ് എന്നിവ കാർഷിക വരുമാനത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു. പ്രത്യേകിച്ച്, റബ്ബറിന്റെയും കാപ്പിയുടെയും വില കുറയുന്നത് ഈ വിളകൾ കൃഷിചെയ്യുന്ന കർഷകരെ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.[6]

കേരളത്തിലെ കൃഷിയിടങ്ങളുടെ ശരാശരി വലിപ്പം 2015-16 ലെ കാർഷിക സെൻസസ് അനുസരിച്ച് 0.18 ഹെക്ടറായി കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.[7] ഭൂമിയുടെ ഈ വിഘടനം സ്കെയിൽ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ (economies of scale) കൈവരിക്കുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടാക്കുകയും ആധുനിക യന്ത്രങ്ങളുടെ ഉപയോഗം പരിമിതപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

4. കേരളത്തിലെ യുവാക്കളുടെ കുടിയേറ്റ പ്രവണതകൾ

4.1 ആഭ്യന്തര കുടിയേറ്റം

കേരള മൈഗ്രേഷൻ സർവ്വേ 2023 അനുസരിച്ച്, കേരളത്തിൽ നിന്ന് മറ്റ് ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് ഏകദേശം 0.5 ദശലക്ഷം ആളുകൾ കുടിയേറിയിട്ടുണ്ട്.[8] മുൻ വർഷങ്ങളിലെന്നപോലെ, കർണാടക, തമിഴ്നാട്, മഹാരാഷ്ട്ര എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളാണ് പ്രധാന ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങൾ. ജില്ലകളിൽ, പാലക്കാട് (55,601), എറണാകുളം (53,756), കൊല്ലം (48,330) എന്നീ ജില്ലകളിൽ നിന്നാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആളുകൾ കുടിയേറിയത്.

പ്രധാനമായും, കുടിയേറ്റത്തിന് മുമ്പ് 15.1 ശതമാനം ആയിരുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മ നിരക്ക് കുടിയേറ്റത്തിന് ശേഷം 2.4 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു.[9] ഇത് തൊഴിലവസരങ്ങളുടെ അഭാവമാണ് കുടിയേറ്റത്തിന്റെ പ്രധാന കാരണം എന്ന് തെളിയിക്കുന്നു.

4.2. വിദ്യാർത്ഥി കുടിയേറ്റം

2018 മുതൽ 2023 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥി കുടിയേറ്റത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമായ വർധനവുണ്ടായി. 2018 ൽ 129,763 ആയിരുന്ന വിദ്യാർത്ഥി കുടിയേറ്റം 2023 ആയപ്പോഴേക്കും ഏകദേശം 250,000 ആയി ഇരട്ടിയായി.[10] ഇത് കേരളത്തിലെ കുടിയേറ്റ ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രത്തിൽ സുപ്രധാനമായ മാറ്റത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

വിദ്യാർത്ഥി കുടിയേറ്റത്തിൽ സ്ത്രീകൾ 57.8 ശതമാനം വരും, എന്നാൽ തിരികെ വരുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളിൽ സ്ത്രീകൾ 35.8 ശതമാനം മാത്രമാണ്. ഇത് സ്ത്രീ വിദ്യാർത്ഥികൾ ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങളിൽ തന്നെ തുടരുന്നുവെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

4.3. നഗരവൽക്കരണത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ

കേരളം ഇന്ത്യയിലെ രണ്ടാമത്തെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ നഗരവൽക്കരണം നേടിയ സംസ്ഥാനമാണ്. 2011 സെൻസസ് അനുസരിച്ച് 47.7 ശതമാനം ജനങ്ങൾ നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നു.[11] കേരളത്തിലെ നഗരവൽക്കരണം മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ്. നഗര കേന്ദ്രീകരണത്തേക്കാൾ, തൊഴിൽ ഘടനയിലെ മാറ്റമാണ് കേരളത്തിലെ നഗരവൽക്കരണത്തിന് പ്രധാനമായും കാരണം.[12]

5. താരതമ്യ വിശകലനം

5.1. സാമ്പത്തിക മേഖലകളുടെ സംഭാവന

പട്ടിക 1: കേരളത്തിലെ GSVA യുടെ മേഖലാ വിതരണം (സ്ഥിര വിലയിൽ)

മേഖല	2022-23 (%)	2023-24 (%)
പ്രാഥമിക മേഖല	8.5	8.3
ദ്വിതീയ മേഖല	28.0	28.5
തൃതീയ മേഖല	63.5	63.2

ഉറവിടം: സാമ്പത്തിക അവലോകനം 2024, കേരള സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ സമിതി

മുകളിലുള്ള പട്ടിക വ്യക്തമായി കാണിക്കുന്നത് കേരളത്തിലെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ സേവന മേഖലയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണ്. പ്രാഥമിക മേഖലയുടെ സംഭാവന കുറഞ്ഞ് 8.3 ശതമാനമായപ്പോൾ, തൃതീയ മേഖല 63.2 ശതമാനം സംഭാവന ചെയ്യുന്നു.

5.2. തൊഴിൽ ഘടനയിലെ മാറ്റങ്ങൾ

പട്ടിക 2: കേരളത്തിലെ തൊഴിൽ ഘടന (1971-2011)

തൊഴിൽ വിഭാഗം	1971 (%)	2011 (%)
കർഷകർ	17.80	5.77
കാർഷിക തൊഴിലാളികൾ	30.70	11.00
മറ്റ് തൊഴിലാളികൾ	47.20	80.50

ഉറവിടം: ഭാരത സെൻസസ് 1971, 2011

മുകളിലുള്ള പട്ടിക കേരളത്തിലെ തൊഴിൽ ഘടനയിലെ നാടകീയമായ മാറ്റം വ്യക്തമാക്കുന്നു. കാർഷിക തൊഴിലാളികളുടെയും കർഷകരുടെയും ശതമാനം ഗണ്യമായി കുറഞ്ഞപ്പോൾ, കാർഷികേതര മേഖലകളിലെ തൊഴിലാളികളുടെ ശതമാനം 47.2 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 80.5 ശതമാനമായി വർധിച്ചു.

6. വിമർശനാത്മക വിലയിരുത്തൽ

6.1. പഠനത്തിന്റെ ശക്തി

ഈ പഠനത്തിന്റെ പ്രധാന ശക്തി സർക്കാർ അംഗീകൃത സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും അക്കാദമിക് ഗവേഷണങ്ങളും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ് എന്നതാണ്. കേരള മൈഗ്രേഷൻ സർവ്വേ 2023, സാമ്പത്തിക അവലോകനം 2024, കാർഷിക സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള ഡാറ്റ ഉപയോഗിച്ചത് വിശകലനത്തിന് വിശ്വാസ്യത നൽകുന്നു.

മാത്രമല്ല, കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും യുവാക്കളുടെ കുടിയേറ്റവും തമ്മിലുള്ള ബഹുമുഖ ബന്ധം വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിലൂടെ പ്രശ്നത്തിന്റെ സമഗ്രമായ ധാരണ ലഭിക്കുന്നു.

6.2. പരിമിതികൾ

ഈ പഠനത്തിന് ചില പരിമിതികളുണ്ട്. ഒന്നാമതായി, ഇത് പ്രധാനമായും ദ്വിതീയ ഡാറ്റയെ ആശ്രയിക്കുന്നു. കർഷകരുടെയും യുവാക്കളുടെയും നേരിട്ടുള്ള അഭിമുഖങ്ങളും പ്രാഥമിക സർവേയും നടത്തിയില്ല എന്നത് കൂടുതൽ ആഴത്തിലുള്ള ഉൾക്കാഴ്ചകൾ നേടുന്നതിന് തടസ്സമാകുന്നു.

രണ്ടാമതായി, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, ആഗോള വിപണി ചലനങ്ങൾ, സാങ്കേതിക മാറ്റങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ബാഹ്യ ഘടകങ്ങളുടെ സ്വാധീനം വിശദമായി പരിശോധിച്ചിട്ടില്ല.

6.3. എതിർവാദങ്ങൾ

ചില വിദഗ്ധർ വാദിക്കുന്നത് കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയുടെ കുറവ് ഒരു സ്വാഭാവിക പരിണാമ പ്രക്രിയയാണെന്നാണ്. വികസിത സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥകളിലെന്നപോലെ, കേരളവും കാർഷികത്തിൽ നിന്ന് വ്യാവസായികത്തിലേക്കും തുടർന്ന് സേവന മേഖലയിലേക്കും നീങ്ങുകയാണെന്നാണ് അവരുടെ വാദം.

എന്നാൽ, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ, ആത്മനിർഭരത, ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ, പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലിതാവസ്ഥ എന്നിവ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, കാർഷിക മേഖലയുടെ സമ്പൂർണ തകർച്ച അഭികാമ്യമല്ല എന്നതാണ് മറ്റൊരു വിഭാഗം വിദഗ്ധരുടെ അഭിപ്രായം.

7. പ്രായോഗിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ശുപാർശകളും

7.1. നയപരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും യുവാക്കളുടെ കുടിയേറ്റവും പരിഹരിക്കുന്നതിന് സമഗ്രമായ നയപരമായ ഇടപെടലുകൾ ആവശ്യമാണ്. കാർഷിക മേഖലയെ സാമ്പത്തികമായി

സുസ്ഥിരമാക്കുക, യുവാക്കൾക്ക് ആകർഷകമാക്കുക, സാങ്കേതികവിദ്യ സമന്വയിപ്പിക്കുക എന്നിവയാണ് പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

7.2. ശുപാർശകൾ

- *കാർഷിക ലാഭക്ഷമത വർധിപ്പിക്കൽ:* മിനിമം സപ്പോർട്ട് പ്രൈസ് (MSP) ഉറപ്പാക്കൽ, വിപണന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, മൂല്യവർധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രോത്സാഹനം.
- *യുവാക്കൾക്കുള്ള പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ:* കാർഷിക സംരംഭകത്വ പദ്ധതികൾ, സബ്സിഡികൾ, പരിശീലന പരിപാടികൾ, സാങ്കേതികവിദ്യാധിഷ്ഠിത കൃഷി സാധ്യതകൾ.
- *ആധുനികവൽക്കരണം:* യന്ത്രവൽക്കരണം, ജൈവകൃഷി, സ്മാർട്ട് ഫാർമിങ്, ഡ്രോൺ സാങ്കേതികവിദ്യ എന്നിവയുടെ പ്രോത്സാഹനം.
- *ഗ്രൂപ്പ് ഫാർമിങ്:* കർഷക ഉൽപാദക സംഘടനകൾ (FPO) ശക്തിപ്പെടുത്തൽ, സഹകരണ സംവിധാനങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കൽ.
- *കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധ കൃഷി:* ജലസേചന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, കാലാവസ്ഥാ മുന്നറിയിപ്പ് സംവിധാനങ്ങൾ, വിള ഇൻഷുറൻസ് വിപുലീകരണം.
- *ഗ്രാമീണ തൊഴിലവസരങ്ങൾ:* കാർഷികേതര മേഖലകളിൽ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽ സാധ്യതകൾ, കർഷകർക്ക് ബഹുമുഖ വരുമാന മാർഗങ്ങൾ.

8. ഉപസംഹാരം

കേരളത്തിലെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും യുവാക്കളുടെ നഗരാഭിമുഖമായ കുടിയേറ്റവും പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ട സങ്കീർണ്ണമായ പ്രശ്നങ്ങളാണ്. കാർഷിക ഭൂമിയുടെ തുടർച്ചയായ കുറവ്, കൃഷിയുടെ ലാഭക്ഷമതയില്ലായ്മ, തൊഴിലാളി ക്ഷാമം, ഭൂമിയുടെ വിഘടനം എന്നിവ കാർഷിക മേഖലയെ തളർത്തുന്നു. അതേസമയം, മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിലവസരങ്ങൾക്കായി യുവാക്കൾ നഗരങ്ങളിലേക്കും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും കുടിയേറുന്നത് തുടരുന്നു.

2023-24 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ GSVA യുടെ വെറും 8.3 ശതമാനം മാത്രമേ കാർഷിക മേഖല സംഭാവന ചെയ്യുന്നുള്ളൂ എന്നത് ഗുരുതരമായ ആശങ്കയാണ്. ഇതേ സമയം, 0.5 ദശലക്ഷം ആളുകൾ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് കുടിയേറിയിട്ടുണ്ട് എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. വിദ്യാർത്ഥി കുടിയേറ്റം 2018 മുതൽ 2023 വരെ ഇരട്ടിയായി വർധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതും ആശങ്കാജനകമാണ്.

ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് സമഗ്രമായ സമീപനം ആവശ്യമാണ്. കാർഷിക ലാഭക്ഷമത വർധിപ്പിക്കൽ, ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ സമന്വയിപ്പിക്കൽ, യുവാക്കൾക്ക് പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ നൽകൽ, ഗ്രൂപ്പ് ഫാർമിങ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ എന്നിവയെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്ന മൾട്ടി-സ്ട്രാറ്റജി ആവശ്യമാണ്.

കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക പ്രതിസന്ധി അതിന്റെ സാമ്പത്തിക സുസ്ഥിരതയ്ക്കും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയ്ക്കും ഗ്രാമീണ വികസനത്തിനും ഭീഷണിയാണ്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിന് സർക്കാരും സ്വകാര്യമേഖലയും കർഷക സംഘടനകളും ഒത്തുചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അപ്പോൾ മാത്രമേ കേരളത്തിന് തുടർച്ചയായ വികസനം സാധ്യമാകൂ.

റഫറൻസുകൾ

1. Kerala State Planning Board. (2017). Economic review 2017: Agriculture & irrigation. Government of Kerala. https://spb.kerala.gov.in/economic-review/ER2017/web_e/ch21.php?id=2&ch=21
2. Kerala State Planning Board. (2024). Economic review 2024. Government of Kerala.
3. Economic Review 2024. Op. cit.
4. Devassy, S. M., & Dhanya, V. (2021). Leading issues and challenges in the agriculture sector of Kerala (MPRA Paper No. 108759). University Library of Munich, Germany. Ibid.
5. Economic Review 2017. Op. cit.

6. Kerala ENVIS Centre. (n.d.). Economy: Agriculture – Status of environment related issues. Ministry of Environment and Forests, Government of India. http://kerenvis.nic.in/Database/Agriculture_832.aspx
7. Rajan, S. I. (2024). Kerala migration survey 2023. Gulati Institute of Finance and Taxation (GIFT) & International Institute of Migration and Development (IIMAD). https://www.gift.res.in/wp-content/uploads/2024/07/GIFT-IIMAD-Report-to-CM.pdf
8. Ibid.
9. Ibid.
10. Census of India. (2011). Demographics of Kerala. Registrar General of India.
11. Arya, V., & Rejuna, C. A. (2024). Unveiling Kerala's distinct urbanisation: A comparative analysis within India. Indian Journal of Public Administration. https://doi.org/10.1177/00194662241278066

അധിക അവലംബങ്ങൾ

Department of Economics and Statistics, Government of Kerala. (n.d.). Agricultural statistics 2020–21, 2021–22, 2023–24. Government of Kerala. https://www.ecostat.kerala.gov.in

Fernandez, T. A., Sarojini, I., Bonny, B. P., & Gopakumar, T. (2018). Agricultural land-use change in Kerala, India: Perspectives from above and below the canopy. Agriculture and Human Values, 35(4), 1039–1058. https://doi.org/10.1007/s10460-017-9830-z

Jose, M., & Padmanabhan, P. (2016). Dynamics of agricultural land use change in Kerala: A policy and social-ecological perspective. Land Use Policy, 52, 183–197.

Rajan, S. I. (2024). Migration and development: New evidence from the Kerala Migration Survey 2023. Migration and Development, 13(3). https://doi.org/10.1177/21632324241306512

Zachariah, K. C., & Rajan, S. I. (2019). Kerala migration survey 2018 (Working Paper No. 495). Centre for Development Studies.